

Examen fremfor den Examen, der holdes i den offentlige Skole efter den almindelige Skoleanordning; i denne staaer der ikke, at Læreren ene skal examinere, men Præsten eller et andet Medlem af Skolebestyrelsen kan ogsaa examinere. Jeg seer ikke, hvorfor de her omhandlede Børn skulle fremstilles som de, der ikke kunne taale at examineres af Andre end deres egen Lærer. Foruden at det, som sagt, ikke stemmer med Skoleanordningens Bestemmelse, vilde det ogsaa i og for sig være ganske urimeligt at opstille en Examen med det Tilføiende, at der kun skal kunne examineres af Læreren selv, thi det kunde jo tænkes, at Læreren faae sig istand til forud at instruere Børnene med Hensyn til Svarene ved Examen, og saa blev denne jo ganske illusorisk. Følgen vil forøvrigt blive den samme, om Bestemmelsen staaer der eller ikke, thi i Regelen vil Skolebestyrelsen overlade en Lærer selv at examinere. Det hedder videre: „Andre Indberetninger om Skolens Tilstand kunne ikke fordres.“ Jeg veed ikke, hvad der derved tænkes paa. Ja, maaskee tænkes der paa Provstens Visitats eller paa Indberetninger fra Præsten om, hvorledes han har fundet den paagjældende Skole. Jeg skalde imidlertid ønske, at disse Ord gif ud, thi hvilke Indberetninger man kan faae i Sinde at fordre, er det vistnok umuligt at sige, og det var derfor bedst at lade det staae hen og afvente de Forlangender, der maatte stee. Der kan jo nemlig ganske vist være mange Ophlysninger og Indberetninger om Skolens Tilstand, som man dog maa indrømme ethvert Skoletilsyn Ret til at forlange. Endelig hedder det i Slutningen af Paragrafen: „Den kommunale Skolebestyrelses Kjendelser saavel om Lærernes Dueltighed som Underviisningens Tilstrækkelighed kunne indaantes for Skoledirektionen samt Kirke- og Underviisningsministeriet.“ Jeg bemærker kun, at her forekommer „Skoledirektionen“ i sin lovlige Betydning, hvilket gjorde mig tvivlsom med Hensyn til hvad der er meent med „Skolebestyrelsen“ paa det før omtalte Sted. — Jeg

saabner i Loven Noget om Provstefisitater, om at Provsten skal være pligtig til at besøge en saaledes anerkjendt Skole og i den foretage den Visitats, som aarligt paaligger ham i de offentlige Skoler. Om Bispens Visitats er det ikke nødvendigt at tilføie Noget. I Regelen vil Biskoppen, naar Skolen er anerkjendt, ikke undlade at gjøre sig bekjendt med den og bidrage, hvad han kan ved sin personlige Nærverelse til, at fremme Skolens Gjerning.

Mugaard: Jeg skal tillade mig at gjøre en ganske kort Bemærkning til et enkelt Punkt i den ærede Ministers Foredrag. Den ærede Minister havde i Virkeligheden ikke Noget imod Forslagets § 1; kun ønskede han, at der til Bestemmelsen om den Attest, som vedkommende Børn skulle fremlægge fra en Sognepræst eller residerende Kapellan om, at de ere i Besiddelse af den fornødne Religionskundskab, skalde stee den Tilføining: „efter Overhøring“; men det forekommer mig, at en saadan Tilføining vil være temmelig overflødig. Sognepræsten eller den residerende Kapellan skal jo efter § 1 afgive en skriftlig Attest om Børnernes Religionskundskab; men en saadan Attest kan han ikke afgive, uden at der i Forveien er gaet en Overhøring, thi man vil dog ikke kunne mene, at Præsten skalde kunne see paa Børnene, hvad Religionskundskab de ere i Besiddelse af. Det forekommer mig altsaa, at den ærede Ministers Henviisning til en saadan Tilføining er overflødig. Jeg skal ved denne Leilighed tillige udtale som min Overbeviisning, at hvis alle de Betingelser bleve optagne i Loven, som den ærede Minister har antydet, vilde disse Skoler ikke mere være, hvad de tilsigte at skulle være: de vilde ikke mere være „Trisfokoler“.

J. M. Hansen: I den ærede Ministers Udtalelser angaaende § 1 brugte han, ved at antyde, hvilke Forandringer han kunde ønske, Ord, som jeg dog ikke kan antage, at han uforandret vil holde paa. Han talte nemlig